

در محضر نور

حضرت امام سجاد ^{علیه السلام}

اَللّهُمَّ اِنِّیْ اَعْتَذِرُ اِلَیْکَ مِنْ مَظْلُوْمٍ کَلِمَ بِحُضْرَتِیْ فَلَمْ اَنْصُرْهُ وَمِنْ مَغْزُوْفٍ اَشْدِیْ اِلَیْ فَلَمْ اَشْکُرْهُ وَمَنْ مَسِیْءٍ اِغْتَدَر اِلَیْ فَلَمْ اَغْتَرُضْهُ.

پروردگارا در پیشگاه تو از سه چیز عذرخواهی نموده و پوزش می‌طلبم: از مظلومی که در حضور من مورد ظلم و ستم قرار گرفته و یاریش نکردم. از کسی که خدمتی به من کرده و من از او قدردانی و تشکر ننمودم و از شخص خطاکاری که در حق من بدی کرده و عذرخواهی نمود؛ ولی عذر او را نپذیرفتم.

صحنه سجادهٔ دعای ۳۸

« **در نهضت عاشورا شاهد حضور گسترده زنان و دختران خاندان رسول خداﷺ هستیم. این حضور از چه ابعادی قابل بررسی است؟**»

• حضور زنان در قیام بزرگ و تاریخی حضرت سیدالشهداﷺ چه در مراحل آغاز حرکت، چه در طول مدت حرکت و چه در صحنه کربلا و حوادث پس از آن، برجسته و از ابعاد گوناگونی مانند شجاعت، رشادت، دل‌آوردی، حیا و عفاف، پیام‌رسانی این نهضت بزرگ، دفاع از مقام امامت و ولایت و بسیاری ابعاد دیگر قابل بحث و بررسی است. در حقیقت می‌توان حضور زنان در این انقلاب بزرگ را بخش جداناپذیر آن دانست که بدون آن، تصویر کامل نخواهد بود.

نکته قابل تأمل درباره حضور زنان در نهضت حسینی، آن است که عده‌ای مانند حضرت زینب ^{علیها السلام} با عفاف و حجاب خود در مدینه یا شهرهای دیگر، جزء پیام‌رسانان و شخصیت‌های برجسته این قیام تاریخی محسوب می‌شوند.

همین‌طور است. حضرت زینب ^{علیها السلام} نقش مهم و تاریخ‌سازی در اسلام دارند. به‌اندازه‌ای که نمونه‌های مهم سبک زندگی را باید از آن حضرت یاد گرفت. حتی حضرت ام‌البین ^{علیها السلام} مادر حضرت عباس، عبدالله، جعفر و عثمان ^{علیهم السلام} همراه کاروان نبودند؛ هم‌چنانکه ام‌سلمه به‌عنوان تنها همسر بازمانده رسول‌خداﷺ در این قیام حضور نداشتند. برخی از این‌ها مأموریتی از جانب امام حسین ^{علیه السلام} داشتند که ناشر فرهنگ حسینی در جهان اسلام باشند.

همچنین آن‌طور که تحقیقات در زمینه عاشورا برای من مشخص کرده، در حرکت حضرت سیدالشهدا ^{علیه السلام} ۸۴ زن و دختر حضور دارند که نقش‌آفرین در طول حرکت، در صحنه و ماجراه‌ای پس از آن هستند. این افراد نقش حمایتی و انگیزاننده نیز دارند؛ به‌طوری‌که همسران و پسران خود را تحریض و تشویق به جهاد و حمایت از امام می‌کنند؛ آن‌هم درحالی‌که آن‌ها در راهی قرار دارند که مسیر پرخطری است؛ راهی که کشته شدن در آن هست و حوادث بسیاری برای مردان و زنان رقم خورده است.

این اتفاقات را زنان حاضر در عرصه کربلا به‌خوبی می‌دانستند؛ زیرا امام زین العابدین ^{علیه السلام} فرموده‌اند: «من همراه پدرم، حضرت امام حسین ^{علیه السلام}، حرکت کردیم. پس در هیچ منزلی نزول نفرمود و از هیچ منزلی کوچ نکرد؛ مگر اینکه از حضرت یحیی‌بن زکریا ^{علیه السلام} و کشته شدن او یادی به میان می‌آورد.» در واقع امام حسین ^{علیه السلام} با این بیان و ذکر

ماجرا و عاقبت حضرت یحیی ^{علیه السلام}، فرجام راه را مشخص

می‌کردند تا همه از آن آگاهی داشته باشند.

نقش دیگر زنان در طول این مسیر، آن بود که بخشی از نیازهایی که در طی حرکت ایجاد می‌شد، مرتفع کنند. کارهای درمانی، تهیه غذا و اموری از این قبیل بر عهده زنان کاروان بود.

دفاع‌بانوی کربلا از امام زمان ^{علیه السلام}، الگوی مهم زنان روزگار ماست

اما بخش قابل توجه حضور زنان به‌خصوص حضرت زینب ^{علیها السلام} که در صحنه کربلا مشاهده می‌شود، این بود که فرزندان خود را تشویق می‌کردند تا پایه‌پای مردان، جان خود را سپر دفاع از حریم اسلام و اهل‌بیت ^{علیهم السلام} کنند. بانوان حاضر در کربلا چگونه با حفظ حجاب و عفاف خود این نقش مهم را در آن بیابان و در مقابل دشمن ایفا کردند؟

نمونه این اقدام شجاعانه با حفظ حیا و عفت را در عملکرد هانیه همسر عبدالله‌بن عمیر کلبی می‌توان مشاهده کرد؛ زن جوانی که مدت کمی از ازدواج او با عبدالله می‌گذشت؛ اما در میدان در کنار همسرش چنان رجز خواند و با سوز و بیان لطیف این نکته را بر بالای پیکر مجروح همسرش گفت: «بهشت بر تو مبارک باشد. سلام من را به رسول خداﷺ و حضرت امیرالمؤمنین و حضرت زهرا ^{علیها السلام} برسان.»

این نوع اظهار حقیقت در وسط میدان کربلا، با آن بیان

یادداشت

یک میدان و دو هجوم

• استاد جواد محدثی

نه مرز، تنها آبی و خاکی است، نه حمله تنها زمینی و هوایی!

نه هجوم فقط نظامی‌است، نه شکست و ضربه فقط مادی.

تهاجم فرهنگی خطرناک‌تر از هجوم نظامی‌است.

در هجوم نظامی طمع به خاک است و زمین در شبیخون فرهنگی طمع به اخلاق است و دین! هجوم نظامی با سر و صدا و سرعت است، تهاجم فرهنگی آهسته و آرام.

آن ترسناک و نفرت‌آفرین است، این فریبنده و جذّاب! آن افراد را به دفاع و مقاومت وامی‌دارد، این به استقبال و پذیرش می‌فرستد.

کشته آن شهید است و مرده این، پلید!

شهادت دوست‌داشتنی است؛ اما ابتدال نفرت‌انگیز.

سخن بزرگان

امام خمینی ^{علیه السلام}

دولت غاصب اسرائیل با هدف‌هایی که دارد، برای اسلام و ممالک مسلمین خطر عظیم دارد و خوف آن است که اگر مسلمین به آنها مهلت دهند، فرصت از دست برود و جلوگیری از آنها امکان‌پذیر نشود و چون احتمال خطر متوجه به اساس اسلام است، لازم است بر دول اسلامی به‌خصوص و به سایر مسلمین عموماً که دفع این ماده فساد را به هر نحو که امکان دارد، بنمایند و از کمک به مدافعین کوتاهی نکنند.

صحنهٔ امام، ج۲، ص ۱۹۴

او» و چنان با او مقابله کرد: جرأت نزدیک شدن به آنها را نداشتند. این نوع حفظ حریم‌ها و ارزش‌ها را در عملکرد آن بزرگان بسیار مشاهده می‌کنیم.

عفاف در کلام و نگاه

« **می‌دانیم که عفاف بانوان و مردان عاشورا تنها در نوع پوشش ایشان خلاصه نمی‌شود. در سایر رفتارها آن بزرگان چه آموزه‌هایی از عفاف در کلام و نگاه وجود دارد؟**»

همین‌طور است. عفاف و حیای حضرت سیدالشهدا ^{علیه السلام} و سایر یاران آن‌حضرت اعم از زن و مرد تنها در پوشش آن‌ها نبود. آن‌ها در تمام مراحل، حفظ حریم‌ها و ارزش‌ها را به بهترین وجه ممکن به نمایش گذاشتند. عفاف در سخن گفتن داشتند و عفت کلام را حفظ می‌کردند؛ هرچند که دشمن بسیار بدگو و بدزبان بود و با الفاظ رکیک و زننده سخن می‌گفت؛ اما در هیچ‌جا اتفاق نیفتاد که امام حسین ^{علیه السلام} و یاران آن‌حضرت از کلام زشت و زننده استفاده کنند.

آنها چه در سخن گفتن، چه در سخنرانی و چه در رجز خواندن‌ها در وسط میدان مبارزه، حریم کلمات را حفظ می‌کردند، الفاظ را شجاعانه و دل‌آورانه، با استفاده از کلمات زیبا ادا می‌کردند و نوعی گزیده‌گویی و زیباگویی در رجزها دیده می‌شود که نشان از عفت کلام آنان دارد. همچنین به‌جا سخن می‌گفتند و به هیچ عنوان پرده‌های شرم توسط آنان کنار زده نشد.

در عین حال روایت شده که «قله الاکل من العفاف» به این معنا که حتی شکم عفاف دارد. یاران امام حسین ^{علیه السلام} حتی این نکته را رعایت کرده‌اند.

در روزهای ماه محرم هزاران دختر شمع به دست را می‌بینیم؛ به‌خصوص در شام غریبان شاهد حضور تعداد زیادی از زنان و دختران در کوچه‌ها و خیابان هستیم؛ اما دریغاً که نشانی از زنان بزرگ عاشورا را در ظاهر گروهی از آنها ببینیم!

زنان ما اگر به حضرت زینب ^{علیها السلام} و به شهدای کربلا و در رأس آن‌ها حضرت سیدالشهدا ^{علیه السلام} اراادت دارند، باید عفاف و حجاب را از آن‌ها بیاموزند و در وهله اول با حجاب زینب‌گونه در جامعه حاضر شوند.

یزیدیان از ابتدای تاریخ با حجاب زنان مبارزه می‌کردند

« **چرا یزیدیان این اندازه با حجاب و پوشش زنان اهل‌بیت ^{علیهم السلام} مبارزه می‌کردند؟ حجاب آن بزرگان چه رمزی دارد که حتی با شهادت امام حسین ^{علیه السلام} از دست نرفت؟ چنانکه امروز هم، در تهاجم فرهنگی شاهد مبارزه دشمن با حجاب زنان و حیای مردان هستیم.**»

دشمن هر رفتاری را که موجب آزردگی‌خاطر شود، انجام می‌دهد. لشکر عمرسعد، امام حسین ^{علیه السلام} را به شهادت رساند. وقتی باز هم شاهد شجاعت و ایستادگی زنان اهل‌بیت ^{علیهم السلام} بود، با حجاب آنان مبارزه کرد تا آنها را خارج‌شده از دین و غیرمسلمان نشان دهد و حرمت‌شان را بشکند.

امروز هم دشمن تهاجم فرهنگی را شروع کرده است. او می‌داند که قادر به جنگ فیزیکی نیست، از جنگ نرم و مبارزه با حجاب و عفاف استفاده می‌کند. بی‌حجابی، نشان‌دهنده ستیز با نظام اسلامی است. دشمن این دوران نظام اسلامی همان شمر و یزیدیان آن دوران هستند که با خاندان رسول‌خدا ^{صلی الله علیه و آله و سلم} و حضرت امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} کینه و دشمنی داشتند. حضرت فاطمه صغری ^{علیها السلام} روایت کرده که دشمن عمداً تلاش می‌کرد تا حجاب را از سر ما بردارد. امروز هم، دشمنان نظام اسلامی همین عمل را مرتکب می‌شوند.

تلاش همیشگی دشمنان اسلام برای بی‌عفت کردن زنان و مردان مسلمان

« **بااین توضیحات می‌توان نتیجه گرفت که امروز هم مادر آزمون بزرگ تاریخ هستیم.**»

درست است. معادل اتفاقاتی که در سال ۶۱ هجری روی

می‌کند و نیش‌خورده این، خلع سلاح و بی‌انگیزه می‌شود.

تشییع چناره یک شهید، شهری را روح حماسه می‌بخشد؛ اما آلودگی نسلی به ابتدال، روح جامعه را افسرده می‌سازد.

هجوم نظامی، یک ملت را مقاوم‌تر می‌کند و هجوم فرهنگی سست‌تر می‌سازد.

آنجا فشنگ شلیک می‌شود، اینجا آهنگ پخش می‌شود.

آنجا در پی ماه‌اند، اینجا دنبال ماهواره.

گذرگاه‌های آن، جبهه سربالایی است و عرصه‌های این، میدان سرازیری.

آنجا از خود می‌گذرند تا به خدا برسند، اینجا از خدا می‌گذرند تا به خود برسند.

قربانیان آن، شهید راه معروف‌اند و قربانیان این، کشته بیراهه منکر!

بکوشیم تا از مجروحان این جبهه و ترکش‌خوردگان این حمله نباشیم.

اگر هم آسیب دیده‌ایم، به درمانگاه توبه برویم و ... تا دیر نشده، غذه‌گناه را جراحی کنیم.

آیا سلامت روح و فکر به‌اندازه جسم مهم نیست؟!

افوجوزة

- سال بیست و دوم
- شماره ۷۷۶
- دوشنبه ۲۲ آبان ۱۴۰۲
- صفحه ۳۰۰۰ تومان

<div><div> </div></div>
<ul style="list-style-type: none">صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه سرپرست مرکز رسانه و فضای مجازی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه: رضاستمی سرپربر: رضنائعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه تلفن: ۳۲۹۰۰۵۳۸ • شماره: ۳۲۹۰۱۵۲۳ صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱ نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، بلاک ۱۵ پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵

عطریار

رهنمای فتح و ظفر

غلامرضا آقاسی

یک طرف کودکان جنگ‌زده

یک طرف عده‌ای درنگ‌زده

یک طرف ضجه‌های یک مادر

یک طرف خون و دود و خاکستر

با که باید بگویم این غم را

ضربه هولناک ماتم را

مردم بی‌پناه کشته شدند

به کدامین گناه کشته شدند؟

ای آزادگان بپاخیزید!

روشنی‌راذگان بپاخیزید

ای آزادگان قیام کنید

کار تزویر را تمام کنید

دشمن ما دروغ و تحریف است

که ستم پیشگیش تکلیف است

نه فقط خصم هر مسلمان است

دشمن هرچه دین و ایمان است

عهد او غیر نقص ایمان نیست

پایبند حریم انسان نیست!

زور گفتن به هرکسی هنرش

خودپرستی نشانه دگرش

حق فراخوان اهل تحقیق است

روبه‌روی ستمگران تیغ است

دوستان! اتحاد راهگشاست

دست پرقدرت خدا با ماست

مقصد انتظار در راه است

وارث ذوالفقار در راه است

غزه ای رهنمای فتح و ظفر!

با تو هستیم تا قیام سحرا

داد و شیوه‌های جنگی آن زمان، امروز هم استفاده می‌شود. این در حالی است که ما بالیده و رویبیده در فرهنگ عاشورا هستیم. انقلاب و فرهنگ عاشورای امروز ما مانند دیروز است. بنابراین لازم است که در فشارها، تنگناها و تحریم‌های اقتصادی و سیاسی خود راگم نکنیم.

چنانکه امام حسین ^{علیه السلام} فرمودند: «مردم بنده دنیا هستند و دین، نبائی است در دهان آن‌ها. تا موائی از آن می‌آید، دم از دینداری می‌زنند؛ اما همین که بنای آزمایش گذاشته شود، دینداران کم می‌شوند.» به این ترتیب باید توجه داشته باشیم که در تنگناهای اقتصادی و مشکلات دنیایی، دین خود را رها نکنیم.

« **گاهی عده‌ای نادانسته یا برای خوشایند گروهی، با دشمن هم‌صدا می‌شوند و حجاب را اختیاری عنوان می‌کنند تا راه گریزی برای افراد بی‌ایمان باز کنند.**»

بله. این عده در اثر بی‌توجهی، آب به آسیاب دشمن می‌ریزند و با او هم‌صدا می‌شوند. این افراد باید بدانند که مردان و زنان کربلا تا آخرین لحظه، عفت خود را حفظ کردند. امروز هم، اگر عده‌ای روسری و حجاب خود را بردارند، فردا به این اندازه هم اکثفا نمی‌کنند.

چنانکه مقام معظم رهبری بارها تأکید فرموده‌اند که اگر امروز مقداری عقب‌نشینی کردید، فردا آن‌ها به این حد اکثفا نمی‌کنند. درست است که مسائل اقتصادی باید اصلاح شود؛ اما نباید به افتراق و در هم‌آمیختگی امر اقتصادی و سیاسی با مسائل مهم فرهنگی، مانند حجاب و عفاف بپردازیم.

پژوهشکده علوم اسلامی و انسانی رقیمی تأسیس می‌شود

شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی حوزه‌های علمیه موافقت اصولی خود را با تأسیس پژوهشکده علوم اسلامی و انسانی رقیمی (دیجیتال) اعلام کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی با توجه به ارزیابی کمیسیون واحدهای پژوهشی حوزوی، موافقت اصولی خود را با تأسیس پژوهشکده علوم اسلامی و انسانی رقیمی (دیجیتال) اعلام کرد.

این پژوهشکده از سه گروه پژوهشی «تاریخ و سیره دیجیتال»، «قرآن و حدیث دیجیتال (متن‌کاوی نصوص اسلامی)» و «فلسفه و کلام دیجیتال» تشکیل شده است.

مؤسس این واحد مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اساهلی است و مأموریت آن « کمک به انجام فعالیت‌های تحقیقاتی و پژوهشی با به‌کارگیری تکنیک‌های داده‌کاوی و متن‌کاوی در قرآن کریم و دیگر نصوص دینی و نیز استفاده از هوش مصنوعی در استخراج اطلاعات متون اسلامی و انسانی همچنین تربیت نسل جدیدی از محققان میان‌رشته‌ای در زمینه علوم اسلامی و انسانی رقیمی از جمله مأموریت‌های این پژوهشکده " اعلام شده است.